

10. izdaja, 10. leto, številka 6
brezplačni izvod

(vedno pa bo seveda Hiša vesela vaših donacij)

Znanstivalopis

Začel se je deseti Znanstival !

Ljubljana, petek 1. 6. 2018 - Deseti Znanstival se je začel ob 9. uri na Prešernovem trgu.

Že deseto leto v Hiši eksperimentov ustvarjamo dogodek, ki smo ga poimenovali **Znanstival**. Nekateri znajo ime že mirno in pravilno izgovoriti, nekaterim pa beseda še ne gre čisto z jezika, ko mu pravijo »Znanstifestival« ali Znanostifestival«. Kakorkoli že, upam in pričakujem, da je deseto leto že doba, ko bi lahko beseda »**Znanstival**« prišlavl SSKJ, nekakotakole: Znanstivál -a m (à) *večdnevna prireditve, namenjena spodbujanju kritičnega razmišljanja, postavljanju vprašanj in iskanju odgovorov, dialogu, spoštovanju mnenj drugih in opolnomočenju vseživljenjskega učenja*: organizirati **Znanstival**; sodelovati na **Znanstivalu**, veseliti se **Znanstivala**; udeleženci **Znanstivala**; plagiatorji idej **Znanstivala**.

Tudi Hiša eksperimentov praznuje svoj rojstni dan. Sicer letos ni okrogel, meri pa že kar zavidljivih uspešnih 22 let. Ja, zavidljivih. V Sloveniji je pač tako. Če je nek projekt uspešen, mu drugi, namesto pohvale in podpore raje namenijo zavist, iščejo dlake v jajcu, ne vidijo pa jajca, kujejo načrte, kako uspehu ne pripisati takšno težo ali enostavno uspešni projekt kopirajo in ga

imenujejo za svojega. Že 18 let si prizadevamo, da bi Hiša eksperimentov pridobila ustrezne prostore in ustrezna sredstva za svoje delo. Saj ne toliko za nas, bolj za vas, drage Slovenke in dragi Slovenci. V 22 letih smo stkali ogromno mednarodnih kontaktov, sodelovali v mnogih projektih, ustvarili mnoge nove aktivnosti, se pilili, se učili in nudili možnost, da se drugi učijo od nas. Pripravili smo celovito vsebino za ustrezno Hišo eksperimentov na 5.000 m² in s 50 zaposlenimi, ki bi pomenil poslastico za vse radovedneže in vse, ki takšni hočejo tudi ostati. Državi smo predlagali javno-zasebno partnerstvo – njihov vložek bi bila zgraditev infrastrukture in delno stalno financiranje, mi pa bi prispevali znanje, mednarodno uveljavljeno ime, povezave in prekaljeno skupino. Po postavljeni infrastrukturi bi bil seveda javni razpis na katerega bi se prijavi in če bi bili sprejeti, bi kot koncesionarji upravljali z objektom za x let. Odgovora na predlog še nismo prejeli.

Kaj je za nami? Jaz in Hiša eksperimentov smo letos dobili **Medaljo za zasluge RS**, tri leta smo pridobili naziv Najboljši muzej v Ljubljani,

nadaljevanje na naslednji strani

nadaljevanje s prejšnje strani

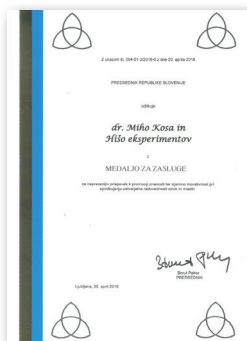
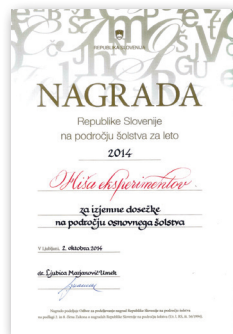
bili dobitniki Republiške nagrade za odličnost v izobraževanju, prejeli odličje za izobraževanje odraslih, knjiga vtisov meri že več kot 4.500 strani, izdelali smo 145 eksperimentov in 24 znanstvenih dogodivščin, prešteli 655.000 obiskovalcev naših dogodkov, razvili 27 različnih aktivnosti, obiskali preko 270 osnovnih in srednjih šol ter vrtcev, izvedli 22 tekmovanj za osnovno in srednješolce, na katerih so ti razvili 430 inovativnih izdelkov, udeležili 150 znanstveno-poljudnih predavanj, ki jih nekateri imenujejo tudi *caffe scientifique*, razvili sodelovanja s preko 180 inštitucijami in podjetji, obiskalo nas je 9.000 skupin, s Hiško eksperimentov smo obiskali stoti kraj in ga za en dan spremenili v center znanosti, izvedli deset **Znanstivalov**, šest mednarodnih šol za izdelavo in izvajanje znanstvenih šovov, kjer smo opolnomočili 46 udeležencev iz 16 držav, pripravili delavnice z 150 učnimi entotami, ki so jih udeleženci izvedli skupno 30.000 krat, zapolnili 1.200 A4 strani v različnih medijih, opolnomočili 200 študentov z veščinami komuniciranja znanosti, pri nas je rojstni dan praznovalo več kot 1000 ljudi, postavili smo 10 znanstveno-umetniških razstav, umestili 7 novih znanstveno-promocijskih vsebin v sredstvih javnega prevoza in 12 polurnih oddaj za nacionalno televizijo, pripravili izobraževanje za 500 učiteljev, izpeljali 36 evropskih projektov...

In kaj je z novimi prostori? Nekaj se govori in piše o novem centru znanosti v Sloveniji. Pri planiranju vsebin Hiša ni sodelovala, saj jih, sicer v manjšem obsegu, že izvaja. Nočemo izgubiti samostojnosti, ki jo imamo in se preleviti v javni zavod katerega politiko določa ustanovitelj in je tako lahko odvisna od trenutne politične strukture.

Čakali smo dolgo. Želimo sodelovati z vsemi, ki si z nami delijo našo vizijo: zdravo demokracijo, torej večino ljudi, ki razmišljajo kritično in ukrepajo proaktivno. Na ustrezno infrastrukturo čakamo že dolgo.

Legenda pravi, da je Mojzes iskal obljubljeno deželo 40 let. Upajmo, da se nam bo Slovincem ustrezna Hiša eksperimentov dogodila prej. Zagotovo bo pri tem pomagalo, če boste tudi vi razmislili kritično in ukrepali proaktivno!

Miha Kos

Kozmonavtska Hiša – Kozmohiša

Znanstivalovce smo poprosili, da odgovorijo na nekaj vprašanj:

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je...
2. V katerem časovnem obdobju bi živel/a, če bi lahko izbral/a?
3. Kakšno supermoč si želiš imeti ali pa jo že imaš?
4. Zlata ribica ti izpolni tri drobne želje. Kaj si zaželiš?
5. Kateri naslov filma bi najbolje opisal tvoje življenje?
6. Je še kaj takega, česar o tebi še ne vemo in bi želel/a deliti z nami?

Njihove odgovore lahko najdete vsepovsod po Znanstivalopisu.

Adi Smolar

1. Znanstivala se že vrsto let udeležujem kot vedoželjen in radoveden obiskovalec, hkrati pa ob otvoritvi zaigram in zapojem himno Hiše eksperimentov.
2. Če bi lahko izbral, bi se ponovno vrnil kakšnih petdeset let nazaj, v leta svojega otroštva. Vse, kar sem do zdaj doživel lepega, je bilo še pred mano, obdan pa sem bil z ljudmi, ki sem jih imel zelo rad, a mnogih, žal, ni več med nami.
3. Mi dana možnost je, talent mi bil je dan, da s pesmijo zabavat' in tolažit' znam. In to je super!
4. Draga zlata ribica: denarja nam daj pa ljubezni, topline, kjerkoli je vojna, naj, prosim te, mine.
5. Moje življenje je tako pestro, da ga je nemogoče zajeti z naslovom zgolj enega filma. Bi bila potrebna kar kakšna večletna humoristična nanizanka.
6. Kaj ljudje vedo o meni, ne bi vedel, domnevam, da kar precej, saj sem že skoraj tri desetletja znana medijska osebnost, se pa da veliko o mojih pogledih na življenje in sploh o vsem razbrati tudi iz mojih pesmi.

Miha Kos

1. Moja misija med Znanstivalom je uživati v delu in uživati v sadovih vloženeega dela.
2. Imam tako fejest partnerko, čudovite otroke, nepozabne starše, neverjetno Hišino ekipo in psa Tača, ki je moj zen mojster, tako da bi izbral kar isti čas. Seveda, če bi ga tudi oni izbrali.
3. Da bi razumel govorico svojega psa.
4. Prva želja: Končno enkrat za Hišo eksperimentov redno financiranje, ustrezni prostori in neodvisnost Hiše eksperimentov od politike.
Druga želja je pravzaprav za vse Slovence: Da jim ne bi bilo potrebno za svojo srečo uloviti zlate ribice.
Tretja želja je pravzaprav zlato ribico: Da bi imela čiste vode brez plastike in človeških odpadkov.
5. Zadnjih dvajset let, ko čakamo na »obljubljeno Hišo« bi bil to Exodus.
6. Obožujem skuto s čebulo in dobrim bučnim oljem.

Riko Jerman

1. Na Znanstivalu bom prišel, tam sodeloval in si novih vtisov in poznanstev nabral še za eno leto. Že težko čakam!
  2. Če bi lahko izbral bi si izbral isto časovno obdobje, ki sem ga že preživel: število ljudi na Zemlji se je podvojilo, pristali smo na Luni in se z nje vrnil, ni bilo svetovne vojne... Zelo dinamično obdobje!
  3. Od malega mi pravijo, da sem rojen pod srečno zvezdo. Še vedno verjamem! A ne na besedo. Ko se v jasni noči vidi toliko zvezd, si čisto lahko predstavljam, da je ena natanko nad mano.
  4. Oba z zlato ribico si želiva, da bi midva plavala v čisti vodi, da bi jaz dihal čist zrak in da bi bilo manj hrupa. Tiste še bolj drobne želje je pa že izpolnila.
  5. Nenehno se mi misli vračajo na film *Brodolom (Cast away)* s Tomom Hanksom, ki je po nesreči letala pristal na nenaseljenem otoku in tam nekako preživel in si uspešno utrl pot nazaj v civilizacijo. Izgleda, da si podobne izkušnje v obratni smeri močno želim, zato vsako poletje nekaj tednov veslam s kajakom po morju in preživim nekaj dni na kakem majhnem otočku.
- POVZETEK: saj bi se dalo preživeti tudi brez Znanstivala, brez samotnega otoka in brez ribice a bilo bi neznansko težje. Raje ne pomislim.

Stanley Micklavzina

1. To pull my favourite physics stuff from my suitcase of experience.
2. As a scientist, 1800 - 1900. When all the experiments and discoveries regarding Electricity and Magnetism were evolving.
3. Vulcan mind meld. I really wish I could understand better how people think.
4. That I could speak Slovenian!!
5. It Might Get Loud!
6. I want to be a singer in a Rock 'n Roll band, but I would even settle for an evening of Karaoke...

Vesna Kraševac

1. da se imamo fantastično :-)! Moja misija je izvesti dogodivščino, na kateri bodo radovedni gledalci ter tudi jaz neizmerno uživali.
3. Moja super moč je, da sanjam in verjamem v boljši jutri. Želela pa bi si imeti supermoč teleportacije, ki bi bila zelo priročna v času Znanstivala.

Bob Friedhoffer

1. To bring the joy of everyday applications of science to the wonderful people of Slovenia.
2. One with air conditioning and effective transportation.
3. The one that I have is the ability to make small things vanish and appear.
4. Good health, peace of mind and a satisfactory amount of money for me and my friends.
5. Something about Bob!
6. I like long walks on the beach and getting caught in the rain.

Sara Kebe

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je... da napiham čim več milnih mehurčkov in se domislim vsaj enega novega poskusa.
3. Želim si, da bi lahko potovala v času.

Brez njih bi Znanstival tenko piskal ...

Gasilec Znanstivala

1. Pogasiti radovednost in kak požar, če bo potrebno!
2. Trenutno sem čisto zadovoljen, saj tukaj in zdaj lahko največ pomagam.
3. Jo že imam, saj sem vendar gasilec.
4. Da bi imel novo čelado.
5. Gasilec Samo.
6. Gasilec vas ima rad!

Velika zahvala tudi našim velikim pokroviteljem, ki podpirajo vso našo muhavost čez vse leto

član skupine Sandoz

Mestna občina Ljubljana

JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE

Vrt eksperimentov se bo odvijal v soboto in nedeljo na Stritarjevi ulici med 10. in 18. uro. Predstavilo se bo še več institucij, ki jim je skupna promocija izobraževanja.

Tale Znanstivalopis je premajhen, da bi si lahko prebrali vse, kar se bo na posamezni stojnici dogajalo. Pomembno je, da zveste, koga lahko pričakujete, mi, skupaj z »vrtičkarji« pa vam zagotavljamo, da se bo eksperimentiralo. Obširneje izveste na **www.znanstival.si**.

	VRT EKSPERIMENTOV		
Botanični vrt Univerze v Ljubljani			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Gimnazija Ledina			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Gimnazija Nova Gorica			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Cosylab d.d.			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Univerza v Ljubljani Fakulteta za elektrotehniko			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Agencija RS za okolje			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Hiša eksperimentov in Društvo DRZNI			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Zavod za kulturo Delavski dom Trbovlje			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Zdravstvena fakulteta UL			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Nacionalni inštitut za biologijo			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Pionirski dom – center za kulturo mladih			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Geološki zavod Slovenije			
	VRT EKSPERIMENTOV		
MUSE - Museo delle Scienze			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za računalništvo in informatiko			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Pavilhão do Conhecimento – Ciência Viva			
	VRT EKSPERIMENTOV		
Fakulteta za strojništvo UL			

		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Gimnazija Vič</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Lek d.d.</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Narodni muzej Slovenije</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Slovensko društvo za nevroznanost - SiNAPSA</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Institut "Jožef Stefan"</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Univerza v Ljubljani Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Oddelek za geodezijo</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Zavod sv. Frančiška Saleškega, Gimnazija Želimlje</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Fakulteta za matematiko in fiziko UL</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Slovenski šolski muzej</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Muzej pošte in telekomunikacij</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Prirodoslovni muzej Slovenije</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>JP VODOVOD-KANALIZACIJA d.o.o.</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Fakulteta za pomorstvo in promet UL</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Naravoslovnotehniška fakulteta UL</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>ZEOS, d. o. o.</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Fakulteta za farmacijo UL</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Živalski vrt Ljubljana</i>			
		VRT EKSPERIMENTOV			
		<i>Kemijski inštitut Ljubljana</i>			

Mirko Vukoja

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je... misija nemogoče. Ker sem pri Hiši šele kratek čas bo to zame velik izziv. Toda s pomočjo ostale ekipe mi bo zagotovo uspelo!
2. Živeti je treba zdaj! Če bi izbiral z današnjim vedenjem in znanjem, pa tako daleč nazaj, da bi se dalo kaj popraviti v zgodovini. Ampak to je hudo daleč nazaj.
3. Da bi izginilo vse orožje tega sveta. In neuki ljudje. Ampak tu me skrbi lastni obstoj. :)
4. Glasba, kava, sončni zahod. V dvoje, če še spada pod drobni izbor.
5. O mojem življenju je že bila posneta serija z naslovom »A je tok«.
6. Hehehe. Veste a ne poznate. Petje!

Izidor Straus

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je v navzočih vzbuditi veselje do raziskovanja in znanosti. In se ob tem neizmerno zabavati.
2. Hmm... Vsekakor ne bi živel v obdobju, ko so pri nas potekale vojne. Pa tudi takrat ne, ko je bilo veliko bolezni. Predvsem pa ne v prihodnosti, ker si zelo težko predstavljam, kaj prinaša. Mislim, da bi kar v sedanosti ostal (da ne bi zamudil Znanstivala 2018).
3. Od nekdanj sem si želel leteti. Ali pa bi spreminjal maso v energijo, s čimer bi verjetno tudi lahko letel. Ali pa ustvarjal hrano po želji - to bi bilo slastno.
4. Zaželel bi si, da bi več ljudi raziskovalo in razmišljalo s svojo glavo, zaželel bi si, da ne bi šlo toliko hrane v smeti in pa da bi bil kakšnih 10 cm višji.
5. Shrek 2.
6. Preveč, da bi napisal. Poiščite me na Znanstivalu in se lahko tri dni pogovarjamo, ker sem precej zgovoren. Se vidimo!

Tina Jakopič

1. ... da čim več otrok in odraslih navdušim nad znanostjo.
2. Živela bi v zlati dobi Majev, Inkov in Aztekov, saj me zanima, kako so zares živeli. Predvsem pa bi najraje izvedela, kako so zgradili tako mogočne skulpture brez pomoči orodja, ki ga poznamo danes in imeli tako veliko znanje o svetu okoli njih, ki ga še mi s tako napredno tehnologijo ne moremo pridobiti.
3. Želim si, da bi imela take supermoči, da bi ljudem z njimi pomagala in jim s tem narisala nasmeš na obraz.
4. Zaželela bi si rastlinjak, poln rož, več lepih sončnih dni in obilico zdravja za vse moje bližnje.
5. Čudežno potovanje (Spirted away).
6. Poznam veliko zanimivih dejstev o živalih. Na primer, ali ste vedeli, da čuk skovika, skovik pa čuka? Pa še, da sem v rokah že držala netopirja in da so moje najljubše živali žabe.

Jaka Kavčič

1. navdušiti čim več ljudi, jim približati znanost in pokazati, kako so zakomplicirane stvari lahko enostavne.
2. Najrajši bi živel od dne, ko sem se rodil pa do svoje smrti - najboljše obdobje. :)
3. Razdvojeitev, da sem lahko na več krajih ali pa teleportacija za hitrejše menjavanje krajev.
4. En dober črn vic, eno uro masaže in eno dobro pijačo (pivo).
5. Ujel zadnji trenutek.

Chris Chiaverina

1. My mission at Znanstival this year is to share the beauty and excitement of science with festival attendees. I can't wait to do shows on the streets and bridges of Ljubljana. There's nothing like it!
2. I would choose the present. I am absolutely amazed by the advances in science and technology that have been made during my lifetime. I can't imagine a more exciting time to be alive!
3. I wouldn't mind being able to see through walls and jump tall buildings in a single bound.
4. To have beautiful weather for Znanstival.
5. The 2017 movie "Lucky." I don't know how my life could possibly be better. In retirement I've been fortunate to have a marvellous "second act" in large part due to my knowing and working with the wonderful people at Hiša Eksperimentov.
6. I don't think so. I'm basically an open book.

Tami Dulmin

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je, da čim več ljudi vseh generacij navdušim nad znanostjo in v njih prebudim željo po raziskovanju in eksperimentiranju.
2. Mislím, da že imam posebno supermoč, in to je, da lahko nenormalno veliko spim, sem skoraj kot koala :D nikoli nimam dovolj spanca :)
3. Dejstvo, ki ga o meni najverjetneje še ne veste je, da sem velika ljubiteljica motorjev. Že kot majhna punčka sem bila navdušena nad motorji in tako mi je ati na morju namesto uhančkov in zapestnic moral kupiti majhen motorček :)

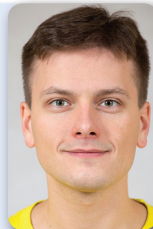
Laszlo Robert Zsiros

1. ...to use logical games and science demonstrations at an improvisational science show to challenge everyone. Myself included.
2. I would love to live at the turn of the 20th and 21st centuries. It would be fascinating to witness how the world changes more rapidly than ever before. I like our current era with all its benefits and disadvantages.
3. I am a human being. I think it's cool enough.
4. I don't know, but I'm sure the goldfish would wish to be released back in the water as soon as possible.
5. That movie hasn't been filmed yet but it would be somewhere between It's a wonderful life and Apocalypse now. With an occasional glimpse of Psycho.
6. I wanted to name one of my dogs Carbon (for she's being black) but as my friends resisted, I finally named her Kumis – which is fermented horse milk – for no particular reason. (I was more precautionous with science and tech related names when I recently adopted a new puppy. So she became Laika.)

Tomasz Ruszkowski

1. I work for the Secret Science Agency so I am always on a mission. This year we are going into space!
2. I was born too early for space travels, so I would choose the beginning of the 15th century, the Age of Exploration.
3. Definitely teleportation!
4. I will ask for a lamp with a Jinni ;)
6. I have two cats named Tesla (female) and Edison (male).

Borut Likar

1. *Biti vedno na ravno pravem mestu ob pravem trenutku in videti čim več.*
2. *Ironično, vem, a najraje bi živel pred dobo interneta - v zadnjih nekaj desetinah 20. stoletja.*
3. *Želel bi imeti »supermoč« popolnega razumevanja fizikalnega sistema našega vesolja.*
4. *Več časa za hobije, par res udobnih čevljev in za povrhu še eno češnjo, polno češenj.*
5. *Naslov? Dr. Strangelove or: How I Learned to Stop Worrying and Love the Bomb.*
6. *Verjamem v mnogo več teorij zarote, kot jih verjetno sploh poznate.*

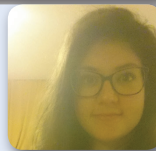
Zvi Paltiel

1. *to convince everybody that the upcoming total lunar eclipse is indeed the best show in town. Want to know more about this July 27 total lunar eclipse? Like to know about lunar and solar eclipse in general? Come to my "The best Show in Town" presentation.*
2. *I would choose to live in the future. I have tried, and almost succeeded many times, but the future always turned into present and instantaneously became past.*
3. *I wish I could flip an omelette while cooking, throwing it up and catching with the pan.*
4. *First wish: I would wish for a crystal clear night on July 27, during the total lunar eclipse, all over Slovenia!
Second wish: I wish I'll have a chance to visit space station, at least once.
Third wish: I would wish every granted wish will entitle me for another, yet to be fulfilled, wish.*
5. *"One flew over the Cuckoo's Nest"! Once I saw a cuckoo nest to my house. I am looking for its nest ever since.*
6. *Luckily for typically "right way" (right to left) writing person like me, I am left-handed. However, in our keyboard dominated world who cares?*

Lucija Gruden

1. *Da doživim in pomagam doživeti čim več novega.*
3. *Teleportacija.*
4. *Skodelico dobrega čaja, lep komad in en sončen dan.*

Marcin Chydzinski

1. *To have fun. And try something completely new, that I'm already exited – show without props.*
2. *The time that teleportation will be a common thing.*
3. *The power to listen. Thanks to that I can predict a lot of things and also help people.*
4. *Just one - I want health for me and my family.*
5. *"Braveheart" of course ;)*
6. *Well... I like reality shows.*

Janet Prokešová in Aleš Pilgr

1. *My mission is: The most magical vehicle for you is a bike!*
2. *I would like to live in Neverland and I would like to meet with Peter Pan.*
3. *Flying. I like freedom. I want to see the whole world as birds.*
4. *I wish to be a shining star.*
5. *The Idiots, Danish film by Lars von Trier. Intellectuals discover a new dimension of life.*
6. *I like swimming in cold water.*

Želeli bi nam pomagati? Ne veste kako?
Tu je nekaj predlogov. Izberite in ... HVALA!

Na Prešernovem trgu
najdete našo stojnico –
Hišino nakupovalnico (in
si izberite spominek na
Znanstival). To lahko
storite tudi v Hiši.

Lahko nakažete donacijo:

Ustanova Hiša eksperimentov,
Trubarjeva 39, 1000 Ljubljana
SI56 0222 2001 7207 854

namen: donacija Hiši

Posredno nam pomagajte,
če:

Svojih 0,5 % dohodnine
namenite društvu:

Društvo za znanost in
izobraževanje DRZNI

Podatki Društva
DRZNI, ki je tudi
soorganizator dogodkov
na Znanstivalu:

Davčna št.: SI 23710268

Potrebujemo
prostore v Ljubljani,
kamor bi želeli preseliti
našo delavnico za
izdelovanje in popravilo
eksperimentov!

Na žalost si ne
moremo privoščiti
dragega najema
prostorov, kjer bi
stružili, rezkali, rezali,
3D tiskali, barvali,
sestavljali...

Ste lastniki takšnih
prostorov in hkrati
ljubitelji Hiše
eksperimentov? Ali
morda poznate koga,
ki to je? Ali poznate
nekoga, ki pozna
nekoga...

Želite postati
pokrovitelj Hiše?
Poznate koga,
ki bi to
želel
postati?

Hvala, ker nas
razumete!

Hvala, ker nam
pomagate!

Spored Znanstivala 2018

četrtek/Thursday, 31. 05. 2018

- 08:00 – 20:00 razstava Sprejemanja, Zgodovinski atrij Magistrata
 10:00 – 11:15 INSPIRE znanstveni šovi 2018, Tromostovje (ni prevoda)
 20:00 – 21:00 Uvertura, Lokal Pritilčje, Mestni trg (ni prevoda)

petek/Friday, 01. 06. 2018

- 08:00 – 22:00 razstava Sprejemanja, Zgodovinski atrij Magistrata
 09:00 – 10:00 Odprtje Znanstivala, Prešernov trg
 10:30 Zvokologija (Sabina Založnik Vidic, SI), Prešernov trg
 11:00 INSPIRE znanstveni šov 1, Tromostovje
 11:00 – 13:00 delavnica Your Smartphone as a Microscope (Radostaw Miernik in Justyna Tymińska, Poljska), Gallusovo nabrežje (ni prevoda)
 11:00 – 19:00 Optikalije, Petkovškovo nabrežje
 11:30 – 13:30 EU dogodivščina (Multimedijski center Doživi Evropo), Postajališče Zmajski most
 11:30 – 17:00 DRZNI eksperimenti, Prešernov trg
 11:45 INSPIRE znanstveni šov 2, Tromostovje
 12:00 Elektrikologija (Sara Kebe, SI), Mesarski most
 12:00 – 20:00 PRIPIRTA VRATA, Hiša eksperimentov
 12:30 INSPIRE znanstveni šov 3, Tromostovje
 12:30 Jajčologija (Vesna Krašovec, SI), Novi trg
 12:30 Science Magic (Brian Jones, ZDA), Mestni trg
 12:30 Trenjelogija (Anja Truden, SI), Hiša eksperimentov
 13:00 Bicycle (Janet Prokešová in Aleš Pilgr, Češka), Čevljarski most
 13:30 – 15:30 EU dogodivščina (Multimedijski center Doživi Evropo), Postajališče Zmajski most
 13:30 The Improv Science Show (Laszlo Robert Zsiros, Madžarska), Mestni trg
 14:00 delavnica Ozračje v kozarcu (Slovensko meteorološko društvo, SI), Gallusovo nabrežje
 14:00 Vodologija (Andreja Perat, SI), Hiša eksperimentov
 14:00 Mehurčologija (Sara Kebe, SI), Novi trg
 14:30 Journey into Space (Stephen Pizzey, Velika Britanija), Mesarski most
 14:30 Field Trips (Diane Riendeau, ZDA), Čevljarski most
 15:00 Tlakologija (Riko Jerman, SI), Tromostovje
 15:30 – 17:30 EU dogodivščina (Multimedijski center Doživi Evropo), Postajališče Zmajski most
 15:30 Balonologija (Luka Vidic, SI), Novi trg
 15:30 #Bees4Food (Sarah Galea, Malta), Hiša eksperimentov
 15:30 Magic Tricks - Science Facts (Bob Friedhoffer, ZDA), Mestni trg
 16:00 Težiščellogija (Nejc Davidović, SI), Mesarski most
 16:00 Malovelikologija (Katja Rakovec in Špela Kralj, SI), Čevljarski most
 16:00 – 18:00 Gasilstival (Gasilska zveza Ljubljana, SI), Gallusovo nabrežje
 16:30 Pinologija (Edo Đuvelek, SI), Tromostovje
 17:00 Our Wondrous World of Color (Chris Chiaverina, ZDA), Hiša eksperimentov
 17:00 Bitologija (Janez Demšar, SI), Mestni trg
 17:00 Once upon a bubble (Ryan Ruggier in David Caruana, Malta), Novi trg
 17:30 O zvoku, ledu in sploh vsem (Luka Vidic, SI), Mesarski most
 17:30 The Music (Katarzyna Olczak in Radostaw Miernik, Poljska), Čevljarski most
 18:00 delavnica Open Heart (Sven Dražan in Aleš Pilgr, Češka), Gallusovo nabrežje (ni prevoda)
 18:00 The Science of YOU (Didier Laval, Francija), Tromostovje
 18:30 Zobologija (Anja Truden, SI), Mestni trg
 18:30 Night Light; The Light Hand Rule (Stanley Micklavzina, ZDA), Hiša eksperimentov
 18:30 SSA go into space! (Marcin Chydzinski in Tomasz Ruszkowski, Poljska), Novi trg
 19:00 Did you see that? (Diane Riendeau in Chris Chiaverina, ZDA), Mesarski most
 19:00 Programologija (Janez Demšar, SI), Čevljarski most
 19:30 Bicycle (Janet Prokešová in Aleš Pilgr, Češka), Tromostovje
 20:00 The Best Night Show in Town Now for Free! (Zvi Paltiel, Izrael), Hiša eksperimentov (ni prevoda)

Čevljarski most; Gallusovo nabrežje; Hiša eksperimentov; Mesarski most; Mestni trg; Novi trg; Petkovškovo nabrežje; Prešernov trg; Postaja Zmajski most; Stritarjeva ul.; Tromostovje; Zgodovinski atrij Magistrata

- 20:00 This Show Is a Misconception (Laszlo Robert Zsiros, Madžarska in Didier Laval, Francija), Mestni trg (ni prevoda)
 20:30 No Props Matter (Marcin Chydzinski in Tomasz Ruszkowski, Poljska), Mesarski most
 20:30 - 22:30 Puzzle Hunt (Sven Dražan in Janet Prokešová, Češka), Prešernov trg (ni prevoda)
 21:00 See! The Light (Katarzyna Olczak in Radostaw Miernik, Poljska), Tromostovje

sobota / Saturday, 02. 06. 2018

- 08:00 - 22:00 razstava Sprejemanja, Zgodovinski atrij Magistrata
 09:00 - 11:00 EU dogodivščina (Multimedijski center Doživi Evropo), Postajališče Zmajski most
 10:00 - 20:00 PRIPIRTA VRATA, Hiša eksperimentov
 10:00 - 18:00 Vrt eksperimentov, Stritarjeva ulica
 10:00 The Science of YOU. (Didier Laval, Francija), Mesarski most
 10:00 - 19:00 Optikalije, Petkovškovo nabrežje
 10:00 - 17:00 DRZNI eksperimenti, Mestni trg
 10:30 Bitologija (Janez Demšar, SI), Tromostovje
 10:30 Science Magic (Brian Jones, ZDA), Čevlarski most
 11:00 - 16:00 Spektakel, Prešernov trg
 11:00 Barvologija (Urša Dolinšek, SI), Hiša eksperimentov
 11:00 - 13:00 EU dogodivščina (Multimedijski center Doživi Evropo), Postajališče Zmajski most
 11:00 - 13:00 Gasilstival (Gasilska zveza Ljubljana, SI), Gallusovo nabrežje
 11:00 Magic Tricks - Science Facts (Bob Friedhoffer, ZDA), Novi trg
 11:30 DIY Musical Instruments (David Caruana in Ryan Ruggier, Malta), Mesarski most
 12:00 Journey into Space (Stephen Pizzey, Velika Britanija), Čevlarski most
 12:00 SSA go into space! (Marcin Chydzinski in Tomasz Ruszkowski, Poljska), Tromostovje
 12:30 Programologija (Janez Demšar, SI), Novi trg
 12:30 Znanstvena pravljica (Kika Blatnik, SI), Hiša eksperimentov
 13:00 - 15:00 EU dogodivščina (Multimedijski center Doživi Evropo), Postajališče Zmajski most
 13:30 - 15:00 Izdelaj stojalo za svoj prenosni telefon (ZEOS, SI), Gallusovo nabrežje
 13:45 Busologija (Miha Kos, SI), Postajališče Zmajski most
 14:00 Jajčologija (Andreja Perat, SI), Novi trg
 14:00 The Light Side of Physics (Moshe Rishpon, Izrael), Hiša eksperimentov
 14:30 The Sounds of Science (Stanley Micklavzina, ZDA), Mesarski most
 14:30 Težiščologija (Sabina Založnik Vidic, SI), Čevlarski most
 15:00 Balonologija (Luka Vidic, SI), Tromostovje
 15:30 - 17:30 delavnica Your Smartphone as a Microscope (Radostaw Miernik in Justyna Tymińska, Poljska), Gallusovo nabrežje (ni prevoda)
 15:30 Field Trips (Diane Riendeau, ZDA), Novi trg
 15:30 See! The Light (Katarzyna Olczak in Radostaw Miernik, Poljska), Hiša eksperimentov
 16:00 Zvokologija (Sabina Založnik Vidic, SI), Čevlarski most
 16:00 Bicycle (Janet Prokešová in Aleš Pilgr, Češka), Mesarski most
 16:30 Elektrikologija (Riko Jerman, SI), Tromostovje
 16:45 Busologija (Miha Kos, SI), Postajališče Zmajski most
 17:00 Mehurčologija (Anja Kranjc Horvat, SI), Novi trg
 17:00 Svetlobologija (Jan Cunja, SI), Hiša eksperimentov
 17:30 Carnival Knowledge (Diane Riendeau in Chris Chiaverina, ZDA), Mesarski most
 17:30 The Science of YOU. (Didier Laval, Francija), Čevlarski most
 18:00 delavnica Open Heart (Sven Dražan in Aleš Pilgr, Češka), Gallusovo nabrežje (ni prevoda)
 18:00 Magic Tricks - Science Facts (Bob Friedhoffer, ZDA), Tromostovje
 18:30 Plinologija (Sara Kebe, SI), Novi trg
 18:30 Gravitational Waves Revisited (Zvi Paltiel, Izrael), Hiša eksperimentov (ni prevoda)
 19:00 Pushing Air (Brian Jones, ZDA), Mesarski most
 19:00 Once upon a bubble (Ryan Ruggier in David Caruana, Malta), Čevlarski most
 19:30 O zvoku, ledu in sploh vsem (Luka Vidic, SI), Tromostovje
 20:00 Who Ordered Knots, Coins and so Many Boys? (Zvi Paltiel, Izrael), Hiša eksperimentov (ni prevoda)
 20:00 #Bees4Food (Sarah Galea, Malta), Novi trg

Čevlarski most; Gallusovo nabrežje; Hiša eksperimentov; Mesarski most; Mestni trg; Novi trg; Petkovškovo nabrežje; Prešernov trg; Postaja Zmajski most; Stritarjeva ul.; Tromostovje; Zgodovinski atrij Magistrata

- 20:30 Lost in translation (Anja Kranjc Horvat, SI in Tomasz Ruszkowski, Poljska), Mesarski most
- 21:00 Saturday Night Light! (Stanley Micklavzina, ZDA), Tromostovje

nedelja/Sunday, 03. 06. 2018

- 08:00 - 22:00 razstava Sprejemanja, Zgodovinski atrij Magistrata
- 09:00 - 11:00 EU dogodivščina (Multimedijski center Doživi Evropo), Postajališče Zmajski most
- 10:00 - 17:00 DRZNI eksperimenti, Mestni trg
- 10:00 - 19:00 Optikalije, Petkovškovo nabrežje
- 10:00 Journey into Space (Stephen Pizzey, Velika Britanija), Tromostovje
- 10:00 - 18:00 Vrt eksperimentov, Stritarjeva ulica
- 10:00 - 20:00 PRIPRTA VRATA, Hiša eksperimentov
- 10:30 ShowTov (Moshe Rishpon, Izrael), Mesarski most
- 10:30 The Music (Katarzyna Olczak in Radostaw Miernik, Poljska), Čevljarski most
- 11:00 - 13:00 EU dogodivščina (Multimedijski center Doživi Evropo), Postajališče Zmajski most
- 11:00 - 16:00 Spektakel, Prešernov trg
- 11:00 Plinologija (Andreja Perat, SI), Novi trg
- 11:00 #Bees4Food (Sarah Galea, Malta), Hiša eksperimentov
- 11:00 - 13:00 Gasilstival (Gasilska zveza Ljubljana, SI), Gallusovo nabrežje
- 11:30 Pushing Air (Brian Jones, ZDA), Tromostovje
- 12:00 Jajčkologija (Sabina Založnik Vidic, SI), Čevljarski most
- 12:00 The Sounds of Science (Stanley Micklavzina, ZDA), Mesarski most
- 12:30 DIY Musical Instruments (David Caruana in Ryan Ruggier, Malta), Novi trg
- 12:30 Mr. Ear (Sven Dražan in Aleš Pilgr, Češka), Hiša eksperimentov
- 13:00 - 15:00 EU dogodivščina (Multimedijski center Doživi Evropo), Postajališče Zmajski most
- 14:00 Our Wondrous World of Color (Chris Chiaverina, ZDA), Hiša eksperimentov
- 14:00 Magic Tricks - Science Facts (Bob Friedhoffer, ZDA), Novi trg
- 14:30 Zvokologija (Jaka Kavčič, SI), Čevljarski most
- 14:30 Tlakologija (Jan Cunja, SI), Tromostovje
- 15:00 Težičelologija (Nejc Davidović, SI), Mesarski most
- 15:30 The Improv Science Show (Laszlo Robert Zsiros, Madžarska), Novi trg
- 15:30 Privlačnologija (Didier Laval, Francija in Ana Gotvajn, SI), Hiša eksperimentov (ni prevoda)
- 16:00 No Props Matter (Marcin Chydzirski in Tomasz Ruszkowski, Poljska), Čevljarski most
- 16:00 Balonologija (Luka Vidic, SI), Tromostovje
- 16:30 Carnival Knowledge (Diane Riendeau in Chris Chiaverina, ZDA), Mesarski most
- 17:00 Vonjologija (Vesna Krašovec, SI), Hiša eksperimentov
- 17:00 Zobologija (Lara Šuštar, SI), Novi trg
- 17:30 This Show Is a Misconception (Laszlo Robert Zsiros, Madžarska in Didier Laval, Francija), Tromostovje (ni prevoda)
- 17:30 Elektrikologija (Nejc Davidović, SI), Čevljarski most
- 18:00 Malovelikologija (Maja Milavec in Katja Rakovec, SI), Mesarski most
- 18:30 Who Ordered Knots, Coins and so Many Boys? (Zvi Paltiel, Izrael), Hiša eksperimentov (ni prevoda)
- 18:30 Did you see that? (Diane Riendeau in Chris Chiaverina, ZDA), Novi trg

Kaj pomenijo priprta vrata?

Priprta vrata so napol odprta. Cena obiska Hiše je 3 €. Vrata se bodo priprla vsako poldrugo uro in skoraj toliko časa imate za eksperimentiranje in ogled dogodka, ki se bo takrat odvil v Hiši. Število obiskovalcev je omejeno na 60. Držimo se starega in preizkušenega mlinarskega pregovora: »Kdor prej pride, prej melje!« Ure vstopa v Hišo eksperimentov najdete na www.znanstival.si.

Pridržujemo si pravico do sprememb. We reserve the right to change the program.
Najaktualnejši spored na: www.znanstival.si. Up-to-date programme at www.sciencetival.si.

Vesna Pajič

1. Poskrbeti, da bo vse potekalo gladko in na pravem mestu ob pravem času. Zraven pa potešiti mojo radovednost.
2. Sedanost. Sploh ker lahko obiščem že deseti Znanstival.
3. Želela bi leteti kot kaki stripovski super-junaki.
4. Pri teh željah bom pa kar velikopotezna: da nebi bilo več vojn, da nihče nebi vil več lačen in da končno zgradimo primerno Hišo.
5. Bi jih moralo biti več. Vsekakor pa bi bil en naslovljen Fantastičen dan.
6. Vsak prosti trenutek preživim na supu.

Sven Dražan

1. To show you beautiful secret hidden places of Ljubljana using ciphers during an evening puzzle hunt game.
2. From Friday 5pm till Saturday midnight.
3. I'd like to remember all the names of people I have ever met.
4. I wish I was a vegetarian.
5. The Game with Michael Douglas from 1997.
6. I'm really looking forward to seeing you at Znanstival. See you there!

To je naš HIŠABUS? Ste se z njim že peljali? Zdaj je priložnost!

Med **Znanstivalom** se bosta odvila dva znanstvena šova – dve BUSOLOGIJ, kjer se ne bomo le pogovarjali o posebnih eksperimentih, ki jih lahko izvedete le v na poseben način premikajočem se vozilu, ampak jih bomo tudi izvedli.

VENDAR POZOR! Bodite točni! V programu najdete uro, ko se vstopi v dogodivščino – v Hišabus – na postajališču Zmajski most. Bodite točni, saj bo avtobus vozil po **Znanstivalovem** voznem redu in ne bo čakal zamudnikov. Konec šova bo na istem postajališču čez 20–30 minut, odvisno od tega, kako se bo razvila diskusija in kakšen bo promet. Še namig: če vam bo Busologija všeč, zaploskajte izvajalcu. Ne pozabite pa se zahvaliti šoferju avtobusa in **LPP**, ki je to dogodivščino omogočil.

Bo pa avtobus na **Znanstivalu** nastopal še v eni vlogi: popeljal vas bo na lokacijo Hiše Evropske unije, kjer si boste ogledali zanimivo prezentacijo in seveda tudi našo Minidogodivščino!

Doživi Europa
Evropo Experience

Rebeka Kamšek

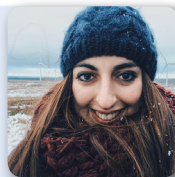
1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je poskrbeti, da čim več ljudi preživi sproščen in zabaven dan v družbi znanosti.
2. Če bi lahko izbrala svojo supermoč, bi izbrala potovanje v času. Tako bi mi poleg vseh obveznosti ostala še obilica časa za ljudi, ki so mi blizu. Te supermoči žal nimam, poznam pa nekaj hišnikov in hišnic, ki jo imajo.

Sarah Galea

1. This year on Znanstival my mission is ...to instill a sense of wonder for anyone visiting. I want everyone to join me in visiting the world of bees. Using shadows I would like for everyone to be able to look into how bees help the ecosystem and how without them we would not have a lot of the food we love to eat.
2. I don't think I would change the time period in which I live in since I believe this particular time period is a beautiful one to be alive in. So many beautiful things have happened over just a few years. It's also a time when we have a chance to be activists in our communities, work on making earth a better place for the future generations to enjoy and there is so much knowledge that is so easily accessible for us to learn about everything that might peak our interest.
3. I don't know if I would call it a super power but I am known to be very determined and able to improvise and adapt to all sorts of situations and particularly good at finding solutions.
4. *My wish would be to be able to fit more time in the day so I can grow my own vegetables and more time to travel all around the world to visit so many countries on my bucket list*
5. *Déjà vu.*
6. *Something you might not know about me is that I am from a very tiny island in the Mediterranean Sea called Malta and work with an organisation called GreenhouseMalta. I have lived there for all my life and I have yet to discover all the beautiful places on this tiny island. I love trekking and walking all around the island and finding tiny nooks close to the sea.*

Dušan Mencej

1. *Potruditi si po svojih močeh, da bo Znanstival uspel.*
2. *V sedanjem.*
3. *Strezniti naše politike!*
4. *Kavo, sok, vijak M3x10 cilinder glava inbus.*
5. *Valentino.*
6. *Mislim, da ni nič takega.*

Didier Laval

1. To make sure I arrive safely: I am preparing a show about the science of YOU, which means that in the preparation I am doing new experiments on myself. (And on my children, but don't tell anyone). Hopefully everything is going to be fine.
2. In the future, in 20 000 years, when there will be no more humans on earth. I would be alone, and would never receive any more emails (especially the ones telling me I missed the deadline. By three weeks).
3. Expand time, or even better: freeze time. This way I would be able to do everything right before the deadline.
4. I would make no wish, but probably eat the goldfish as a sushi.
5. *"O' Brother, Where Art Thou?"*
6. *NO. (Or yes: I am an introvert, and very shy).*

Uredil in oblikoval dr. Miha Kos, Ilustracije: Božo Kos, Fotografije: Branko Čeak, Domen Pal, Jože Maček in Borut Likar, Lektoriral: lahko vsak po svoje, Naslov uredništva: Ustanova Hiša eksperimentov, Trubarjeva 39, 1000 Ljubljana @: info@he.si, Izdajatelj: Ustanova Hiša eksperimentov, Za izdajatelja: dr. Miha Kos, Ljubljana, maj 2018, Naklada: še dotiskujemo.

Ana Matos

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je dobiti nove izkušnje, se naučiti kaj novega, videti kakšen nor poskus in navdušiti vsaj eno osebo ter ji polepšati dan.
2. Če bi lahko izbirala, bi ostala v istem časovnem obdobju kot sem zdaj, ker se mi zdi, da nam ponuja veliko priložnosti in možnosti, ki jih ljudje včasih niso imeli. Včasih si le želim, da bi se vrnila v čas preden so izumili pametni telefon.
3. Moja supermoč je, da sem pogumna in si upam stopiti iz svoje cone udobja ter poskusiti nekaj kljub temu, da me je strah in da ne vem, kakšen bo izid ali pa se zadeva zdi celo nemogoča!
4. Zaželela bi si kakšne lepe plesne čeveljce, tečaj igre in košarico malin.
5. Naslov filma, ki bi najbolj opisal moje življenje je Tangled (Zlatolaska), ker sem pogosto prestrašena in navajena zavetja domačega stolpa, hkrati pa si želim pokukati ven in spoznati svet tam zunaj. Na koncu to ponavadi tudi storim :)
6. Rada hodim po slacklinu, eden izmed mojih strahov je, da bi v gozdu srečala medveda, vedno sem si želela, da bi se lahko kot Pika Nogavička s krtačami drsala po kuhinji, ne prenesem brokolija in pogosto me je strah, ko spoznavam nove ljudi.

Moshe Rishpon

1. My mission is to be a part of the best festival of all the wonderful festivals.
2. It has to be something after the Big Bang. Specifically I would like to live in the time after the first Znanstival.
3. I would like to be a superconductor.
4. I would wish to be asked questions I can answer seriously.
5. Superconductor 3.
6. I am eager to share that when I was speaking about wishing to be a superconductor, I meant a superconductor of a philharmonic orchestra.

Lara Šuštar

1. Enaka, kot vedno: poglobiti svoje znanje, ga širiti med ljudi in postati boljša predavateljica, poslušateljica, prevajalka ... Skupaj z Znanstivalom vsako leto rastem :)
2. Mislim, da bi se prestavila naprej v čas, ko znanost že ima odgovore na vprašanja o vesolju, morskih globinah in delovanju tistega kupa nevronov, ki ga nosimo naokoli v glavi.
3. Ta je lahka. Želim leteti! Če pa gremo med bolj realne, si pa želim, da bi imela supermoč naspanosti po 6 urah spanja.
4. Želim si, da bi mi rože vedno cvetele; da srajc ne bi bilo treba likati; da bi bile strune na ukuleli vsakič uglasene.
5. Silver linings playbook.
6. Moj najljubši način transportacije so premikajoče se deske z ali brez koleščkov. Po morju surf, po pločnikih longboard, po snegu bord. Sem v iskanju nečesa za po avtocesti.

Znanstival dogodivščin posvečamo našemu ilustratorju, karikaturistu, neutrudnemu generatorju idej in zlasti prijatelju, Božu Kosu.

Diane Riendeau

1. *My mission this year is to show that understanding science can be a powerful tool in our everyday lives. There is science all around us! Some things we can see and other we cannot. Sometimes, impossible tasks can become easier by just applying a little bit of science knowledge to the problem. Knowing science can help make you a "winner" in life.*
3. *I would like to be able to fly or teleport to other locations. My son, daughter-in-law, and granddaughter live far from me. I would love to see them more often. I live near Chicago and the traffic can be bad. By flying to work, I would save a lot of time. Plus, I could come to Slovenia whenever I wanted!*

Nejc Davidovič

1. *Moja misija na letošnjem Znanstivalu je, pritegniti čim več mimoidočih ljudi, ki se bodo na mojem šovu zadržali zgolj slučajno in iz same radovednosti. V glavah nedolžnih ljudi, ki so mislili dan preživeti s sprehodom ob Ljubljani, spodbuditi vprašanja: Kako sploh hodimo? Kaj se dogaja z našim težiščem pri hoji? Kdaj izgubimo ravnotežje?... Če bi lahko izbral, bi živel v obdobju, kjer je človeška civilizacija najbolj razvita, kjer sta znanje in radovednost vrlini. Živel bi v obdobju, kjer je kultura na najvišjem nivoju, kjer se ljudje spoštujejo, ne glede na raso, vero ali spol. Živel bi v obdobju, kjer ne bi bilo lakote in nasilja...*
3. *Želel bi si nadzirati vreme, če ne drugega bi na Znanstivalu vedno sijalo sonce.*

Brian Jones

1. *To share some of the cool science demonstrations my team and I have been working on, to pick up new ideas from the other presenters and the wonderful folks at Hiša Eksperimentov, and, in my free time, to walk along the Ljubljana and enjoy the people, the sights, the sounds, and the wonderful foods of my favorite capital city in the world.*
2. *I'd choose to live right now. It is an exciting time to be alive!*
3. *I would like to be able to slow down time so that I could do more things in a day, and so that I could pause more to enjoy all the small joys of my life.*
4. *I will make wishes in favour of this year's Znanstival: I wish that the weather is perfect for Znanstival. I wish that everyone enjoys all of the demonstrations that I bring. I am so happy to be part of the 10th Znanstival! I wish that I get to come back for the 20th Znanstival, and the 30th, and...*
5. *This is easy—Life of Brian!*
6. *My mother encouraged me to explore the world around me, she taught me to love teaching, and she instilled in me the desire to travel. So the reason I will be at Znanstival is because of her influence. I look forward to seeing all of the parents doing science with their children.*

Urša Dolinšek

1. *Kot predavateljica ene izmed dogodivščin se veselim njene znanstivalne izvedbe, sicer pa bom sodelovala na eni izmed stojnic v Vrtu eksperimentov, vsekakor pa bom kot vedno po svojih močeh širila glas o festivalu.*
4. *Da bi bil dan daljši, ker me zanima toliko stvari, da mi časa za vse primanjkuje! Da bi tudi v prihodnje lahko delila znanje z drugimi, ker me to osrečuje! Da bi se vsi prebivalci naše Zemlje medsebojno spoštovali in razumeli razlike, ki delajo naš svet tako pester in zanimiv!*

Steve Pizzey

1. To communicate and share my enthusiasm for Space.
2. Just before powered flight was achieved, so I could invent my own machine.
3. I already have the power of hindsight.
4. 1st wish to catch another goldfish and perhaps 2 more.
5. '...and another thing'. I don't know if it has been made yet!
6. I can waggle my ears.

Ana Gotvajn

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu, mojem prvem, se je čim bolj izkazati pri organizaciji in izvedbi samega festivala, se pri tem zabavati ter kaj novega naučiti.
3. Svojo "super moč" vidim v tem, da uživam v vsakdanjih malenkostih, zato sem skoraj vedno dobre volje in zelo nasmejana.
4. Če bi zlata ribica izpolnila tri moje želje, ne bi bila tako izbirčna in bi jedla več vrst sadja in zelenjave, ne le jabolko, lubenico ter špinačo, bi se rada kopala v morju ter imela rada sonce.

Dominik Gregorčič

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je, da ljudem prikažem kako zanimiva je lahko znanost.
2. Izbral bi približno 30 let nazaj, ko nismo bili še vsi na telefonih in računalnikih in so se ljudje več družili.
3. Če bi lahko izbral katerikoli supermoč bi izbral, da bi imel superhitrost, za primere, ko bi bil v stiski s časom.

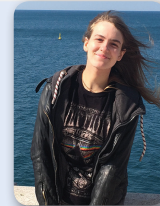
Janez Demšar

1. promocija duševnega zdravja. Tudi možgani - v nasprotju s prepričanjem mnogih - potrebujejo telovadbo.
2. V zgodnjem poletju.
3. Zanimivo bi bilo leteti, ampak se bojim, da bi me bilo strah višine.
4. Dumbledore si je želel tople nogavice. Jaz pa vedno pogrešam kakšno pisalo. Mogoče tri kule.
5. Skodelica kave. (Vem, ni film. Še. Na srečo.)
6. Da bo malo fizikalno: resno strah me je hoditi pod daljnovid. Posebej pa me je strah stebrov. Bogue, zakaj.

Timeja Strašer

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je, da obiskovalce naučim kaj novega in poskrbim, da se ob tem zabavajo tako oni kot jaz
3. Moja supermoč bi bilo potovanje po času, da bi si lahko ogledala dinosavre, spoznala zanimive ljudi in ugotovila, kako bo naše življenje izgledalo čez par stoletij.
4. Zaželela bi si dolge počitnice v koči s pogledom na zasnežene Alpe, skodelico dobre kave in ogromno čokolade.

Drobni tisk

Vse pravice pridržane. Nobenega dela te revije ni dovoljeno ponatisniti, reproducirati ali posredovati s kakršnimikoli sredstvi, elektronskimi, mehanskimi, s fotokopiranjem, zvokovnim snemanjem ali kako drugače, brez poprejšnjega pismene dovoljenja izdajatelja.

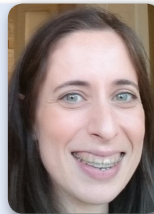
Luka Repar

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je narediti Znanstival nepozaben čim večjemu številu ljudi.
3. Želel bi imeti moč, da bi lahko nadzoroval kar sanjam. Torej da bi lahko delal v sanjah kar bi želel. Enkrat bi raziskoval v preteklosti, drugič bi letel, spet naslednjič pa imel moč nevidnosti.
4. Zaželel bi si tablico čokolade (tako ravno prav sladke), knjigo ter zelen in miren travnik kjer bi lahko užival v prejšnjih dveh željah.

Andreja Perat

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je, da eksperimente, ki sestavljajo zbirko Hiške eksperimentov, približam čim večjemu številu obiskovalcev in v njih vzbudim željo po raziskovanju in eksperimentiranju.
2. Obdobje v katerem živim mi ustreza.
3. Če lahko izbiram bi si izbrala takšno supermoč, da bi bolezní današnjega časa in seveda bolezní nasploh lahko spremenila v muhe enodnevnice ali izumrlo vrsto..
5. »La Vita è Bella«.

Rok Marinčič

1. Da vse teče gladko, logistika, postavljanje in razstavljanje...
2. Sedanost.
3. Da bi lahko letel.
4. Aprilia rsv4, poln tank bencina, prazna cesta.
5. Easy Rider.

Špela Kralj

1. Odkriti in naučiti se nekaj novega, najti nekaj lepega in videti nekaj nepozabnega.
2. Živela bi tukaj in zdaj, ker imamo vse kar nam je prinesla preteklost in ne vemo kaj skriva izmuzljiva prihodnost.
5. Princeskin dnevnik.

Znanstival so za vas pripravili (po cebeadi):

Sabina Založnik Vidic
Mirko Vukoja
Luka Vidic
Špela Poznik

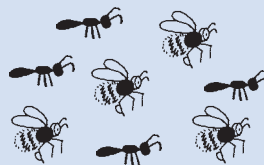
Andreja Perat
Vesna Pajič
Dušan Mencej
Rok Marinčič

Borut Likar
Miha Kos
...

in seveda
vsi izvajalci
dogodivščin, delavnic,
predavanj, prevajalci

in ostale pridne
mravlje, mravljinci,
čebelice in troti Hiše
eksperimentov.

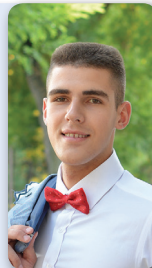
Anja Kranjc Horvat

1. Povedati čim več s čim manj besedami, ob tem pa uživati vsaj 10x bolj kot ponavadi.
2. Najraje živim v tukaj in zdaj, a če bi že imela časovni stroj, bi se preselila v London v 17. stoletju, da bi lahko v znanstvenih kavarnah klepetala z Newtonom in Hookeom, ki sta skozi pogovor navduševala druge za znanost.
3. Če bi si lahko izbrala supermoč, bi izbrala takšno, ki bi mi omogočila isti dan dvakrat preživeti. Tako bi lahko poleg vseh drugih obveznosti hkrati še uživala s svojimi najljubšimi.
4. Zaželela bi si enega malega stanovanja v Ženevi, veliko inspiracije za nova odkritja ter doživljenjsko zalogo svežega sladoleda z okusom grškega jogurta. :)
5. Moji prijatelji bi verjetno rekli »Ujemi me, če me moreš«, ker sem ves čas aktivna, na poti, zasedena ... Verjetno pa mi bolj ustreza »Iskanje pozabljive Dori«, ker ves čas pozabljam svoje stvari.
6. Znanstivala se veselim bolj kot božiča. :)

Luka Radičević

1. Moja misija na mojem prvem Znanstivalu je, da pokažem, da v znanosti ni potrebno spraševati »zakaj« ampak »zakaj pa ne«!
2. Najraje bi živel v času, v katerem sem opravil vse obveznosti, ki me zdaj čakajo.
3. Od vedno sem želel biti Spider-man, ampak me noben pajek ni hotel ugrizniti. Zato mi je znanost všeč, ker mi lahko pomaga uresničiti to željo.
4. Če se to zgodi, bi si prvo zaželel, da postanem Spider-man, potem pa, da lahko pridem domov v Srbijo čez 10 minut. Zadnja želja bi mi bila, da dobim še kakšno drobno željo za prihodnost (just in case).
5. Veliko je filmov, ki so mi všeč, ampak le en lahko opiše moje življenje: »Finding Nemo«.
6. Lingvistika in jezikoslovje sta mi všeč. Znanost ni le to, kar se lahko premika ali sveti.

Sabina Založnik Vidic

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je, da letošnji ZNANSTIVAL, že deseti po vrsti, »noro dobro« uspe :-)
2. Živela bi v še nepoznanem časovnem obdobju - pustila bi se presenetiti.
3. Kdaj pa kdaj si želim imeti takšno ali drugačno supermoč. V času pred in med Znanstivalom pa si najbolj želim, da bi bila kakšna stvar narejena že, če bi le pomislila nanjo! Kako bi bilo to fajn, a ne?
4. Drobne želje za zlato ribico: ležati na plaži z dobro knjigo v roki in popolnim mirom okrog mene.
5. Nisem filmoljubka - torej meni nepoznan naslov.
6. Namig: povezano je z naravo :)

Špela Poznik

1. Moja misija na letošnjem Znanstivalu je, da pomagam s svojimi sodelavci ustvariti še eno nepozabno doživetje za vse radovedneže.
2. V času koliščarjev: da bi se vozila z drevakom, lovila ribice in nabirala maline.
3. Da bi letela.
4. Košarico slastnih jagod, poletno nevihto in eno veverico. Pa še lešnike za veverico. Pomešane z jagodami v košarici.
5. Poletje v školjki.

NOBELOVA SKUŠNJAVA (78. nadaljevanje)

Zvestim bralcem se opravičujemo, ker zaradi prostorske stiske v časopisu (takšne, kot jo pomnijo samo še v Hiši eksperimentov, ko že vrsto let iščejo prostore za svoje aktivnosti in nemoteno delo, se pri tem obračajo na tiste, ki bi jim te prostore lahko omogočili a žal ne uvidijo pomembnosti reševanja prostorske stiske zdaj, ne čez deset, sto ali tisoč let, ampak zdaj tu in ta trenutek. Seveda obstaja množica tistih, ki se zavedajo pomembnosti in akutnosti prostorskega problema Hiše eksperimentov, a žal nimajo prostorov, ki bi jih lahko Hiši eksperimentov namenili. Še zmeraj v Hiši eksperimentov čakajo, da bodo novodobni slovenski milijonarji in šejki doumeli, da svoj denar sicer lahko s seboj odnesejo v grob, a jim bo tam bore malo koristil, ravno nasprotno, zaradi svoje večje obtežitve se bodo počasi a vztrajno potapljali v sicer dokaj viskozno zemljo. Čakajo, da jim bo kdo zapustil svojo hišo, delavnico, posestvo ali grad in upajo, upajo, upajo...)

78. nadaljevanje Nobelove skušnjave predstavljamo na naslednjo številko Znanstivalopisa.

Jurij Senič

1. Približati znanost mladim in starim. Obenem si želim, da se bodo vsi obiskovalci zabavali vsaj toliko kot jaz in da bodo domov odšli z novimi znanji in vsaj malo radovednejši.
2. Mislim, da živim v obdobju, ki mi je kot ljubitelju tehnologije pisano na kožo. Danes je vse na dosegu roke, če le roka seže do žepa (in ne, ne mislim po denar temveč te naše priljubljene ekranke). Zagotovo bi bilo zanimivo spoznati očete današnje tehnologije kot so Alessandro Volta, Nikola Tesla in Graham Bell, tako da ko bo enkrat eden izmed vas izumil časovni stroj, me prosim imejte v mislih, da se jim osebno zahvalim.
3. Kot pristočasn čarodej sem si nabral že dober arzenal supermoči, med katere sodi jo: branje misli, napovedovanje prihodnosti in teleportacija predmetov. Najbolj koristna supermoč, ki pa bi jo želel imeti bi bila super hitrost (tako kot Barry Allan - the Flash), da ne bi več zamujal.

David Caruana

3. Well, if I had a superpower, that would be that I could control mind. Because mind control, well getting people to follow you is awesome.
6. I am a drummer, so I have been playing the drums for almost 8 years now, so drums is my passion and this is why I love metal.

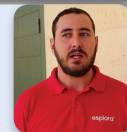
Eva Nadlučnik

1. Moja misija na tem Znanstivalu je pokazati ljudem, da znanost ni omejena na laboratorije in dolgočasne bele halje, ampak je lahko prav zabavna in dostopna vsem ljudem.
2. Če bi lahko imela supermoč bi želela vsak dan doživeti dvakrat - ker mi nenehno zmanjkuje časa in bi potem v drugo lahko vedela kako se organizirati in čemu se izogniti. Poleg tega, če bi imela prosti dan, bi imela potem kar dva!

Ryan Ruggier

1. My mission for this years Znanstival is to inspire as many people as possible, to appreciate science a tiny bit more.
6. If I had to pick one superpower, I would probably pick teleportation. I would love to see all the different parts of the world, and this would make it really easy to do so.

Janja Majhenc

1. Spoznati veliko radovednih in zanimivih ljudi. Odkrivati nove poglede na čisto običajne stvari, se zabavati...
2. Ko so izumili/pogrnili kolo.
3. Izklopiti gravitacijo.
4. Da, če se že mora uliti dež, naj sekundo po tem, ko sem v zavetju. Da si lahko eno željo prišparam za pozneje. (Ali to šteje za dve ali eno?)
5. Lolek in Bolek.

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

Davčni zavezanec:

Ime in priimek oziroma naziv

Podatki o bivališču

naselje, ulica, hišna številka

Poštna številka

Ime pošte

Davčna številka

pristojni davčni urad, izpostava

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca	Odstotek (%)
Društvo za znanost in izobraževanje DRZNI	SI 23710268	0,5

V/na

dne

Podpis zavezanke ali zavezanca

NOVOST LETOŠNJEGA ZNANSTIVALA !!!

V Hiši eksperimentov in na stojnici na Prešernovem trgu lahko kupite takšno magnetno ploščico. Z njo se morate udeležiti vsaj osmih prireditev od desetih in na koncu prireditve pridobiti žig na ploščico. Prvih sto, ki bodo pokazali požigosano ploščico, bo prejelo lepo nagrado – vstopnico za Hišo eksperimentov.

Seveda je glavna nagrada ta ploščica, ki vam bo krasila vaš hladilnik, vas spominjala na lep dogodek in opozarjala, da bo drugo leto že 11. Znanstival.

